

Mál nr. 250/2021**M og
V v/ ábyrgðartryggingar X****Ágreiningur um bótaskyldu er M slasaðist við störf hjá X.****Gögn.**

Málskot mótttekið, mótttekið 16.6.2021, ásamt fylgigögnum nr. 1 - 6.
Bréf V, dags. 2.7.2021, ásamt fylgigögnum nr. 1 - 5.
Bréf M til nefndarinnar, dags. 12.11.2021.

Málsatvik.

M var starfsmaður dekkjaverkstæðis sem X rak og fólst það m.a. í störfum hans að skipta um dekk á bílum viðskiptavina og taka til og skila dekkjum sem var verið að setja undir bílana. Hinn 30. júlí 2018 M að sækja eða skila af sér dekkjum í sérstakan geymslurekka fyrir dekk sem var í talsverðri hæð. Var verkið að þessu sinni framkvæmt þannig að M stóð framan á göfflum lyftara og lét lyfta sér að geymslurekkanum. Þegar stjórnandi lyftarans lét gafflana síga klemmdist M á hendi. Í málskoti lýsir M tildrögum slyssins á þá leið að samstarfsmaður M, sem stýrði lyftaranum, hafi lækkað gaflana framan á lyftaranum án þess að M hafi kallað. M hafi þá enn verið með hendur í hillunni að ljúka verkinu og þannig hafi hægir hönd hans klemmst með þeim afleiðingum að hann hlaut nokkra áverka hægri hendi.

M telur X bera skaðabótaábyrgð á tjóni sínu á grundvelli sakarreglunnar og á grundvelli reglunnar um vinnuveitendaábyrgð. Byggir M á því að verklag það sem M viðhafði hafi verið viðurkennt og samþykkt hjá X a.m.k. frá 2012 til 2018. Verklagið hafi verið viðurkennt og notað í mörg ár án athugasemda. Þá vísar M til þess að annar lyftarinn sem var sérhæfður í verkið hafi verið rafmagnslaus í umrætt sinn þar sem gleymst hafi að hlaða hann eftir vaktina daginn áður og hinn hafi verið staðsettur þannig í húsinu að tímafrekt var sækja hann og nota hann. Enn fremur byggir M á því að starfsmaður X, sem stjórnaði lyftaranum í umrætt sinn, hafi sýnt af sér gáleysi þegar hann lækkaði gaffla lyftarans án þess að ganga úr skugga um að það væri óhætt. Þá hafi slysið ekki verið tilkynnt til Vinnueftirlits ríkisins fyrr en 19. mars 2019 um átta mánuðum eftir að slysið átti sér stað.

V hefur hafnað bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X og vísar til þess að rekkakerfið hafi verið tekið í notkun árið 2017 og að á þeim tíma hafi verið keyptir tveir nýir rafmagnslyftarar sem hentuðu sérstaklega til verksins, þ.e. til að sækja og skila dekkjum af sér í hæð með öruggum hætti. Þessir sérhæfðu lyftarar séu þannig útbúnir að starfsmenn standi í körfum framan á lyftaranum og engin hætta sé á að menn klemmi sig við störf sín. Þá mótmælir V þeirri fullyrðingu M að verklag þar sem annar starfsmaður stóð framan á göflum lyftara til að sækja og skila dekkjum hafi verið notað og viðurkennt af X. Það hafi hins vegar verið ákvörðun M sjálfs að nota gamlan og ótryggan lyftara í verkið, þrátt fyrir að hann hafi verið fullmeðvitaður um að tveir sérhæfðir lyftarar væru á staðnum sem nota átti í verkið. Telur V að tjónið verði ekki rakið til atvika sem X ber skaðabótaábyrgð á, heldur verði það að öllu leyti rakið til eigin sakar M.

Álit.

Enginn ágreiningur er um að slysið hafi orðið með þeim hætti sem því er lýst í málskotinu, þ.e. að samstarfsmaður M, sem stjórnaði lyftaranum í umrætt sinn, hafi lækkað gaffla lyftarans án þess að ganga úr skugga um að það væri óhætt með hliðsjón af staðsetningu M sem stóð á göfflum lyftarans. Það skiptir því ekki máli hvað þetta varðar að slysið hafi ekki verið tilkynnt til Vinnueftirlitsins í samræmi við ákvæði 79. gr. laga nr. 46/1980. Að teknu tilliti til atvika málsins er þar af leiðandi ljóst að slysið verður, a.m.k. að einhverju leyti rakið til þessarar saknæmu háttsemi samstarfsmanns M. Verður X að bera ábyrgð á háttsemi samstarfsmanns M grundvelli reglunnar um vinnuveitendaábyrgð. Af gögnum málsins er þó einnig ljóst að það verklag sem M viðhafði í umrætt sinn var bersýnilega hættulegt og til þess fallið að valda líkamstjóni. Þá bera gögn málsins það enn fremur með sér að verklagið sem M viðhafði var ekki viðurkennt af X, sem fjárfest hafði í tveimur sérhæfðum lyfturum í verkið sem staðsettir voru á vinnusvæðinu. Samkvæmt gögnum málsins var M reynslumikill starfsmaður og verður því að líta svo á að honum hafi verið fullkunnugt um að nota átti sérhæfðan lyftara til verksins. Þá verður jafnframt litið svo á að honum hafi mátt vera ljóst að þær aðferðir sem hann beitti til verksins voru bæði óviðurkenndar og hættulegar. Verður því ekki

annað ráðið af gögnum málsins en ástæða þess að M ákvað að notast við þessa aðferð sér til tímasparnaðar, þar sem annar sérhæfði lyftarinn var rafmagnslaus og hinn staðsettur þannig í húsinu að það hefði tekið lengri tíma að ná í hann og nota hann í verkið. Með hliðsjón af framangreindu er það niðurstaða nefndarinnar að sú háttsemi M að notast við hefðbundinn gaflalyftara og standa framan á göfflum hans við að flytja dekk í/úr geymslurekka hafi falið í sér stórkostlegt gáleysi af hans hálfu. Enn fremur verður að líta svo á að þessi háttsemi sé meðorsakandi þáttur í slysinu. Er því rétt að skerða bótarétt M um helming vegna meðábyrgðar skv. 1.mgr. 23. gr. a skaðabótalaga nr. 50/1993.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V en bætur skerðast um helming vegna meðábyrgðar skv. 1. mgr. 23. gr. a skaðabótalaga.

Reykjavík, 7. desember 2021.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Guðmundur Stefán Martinsson, lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.